TRẢ LỜI THẮC MẮC VỀ ĐỀ TÌNH HUỐNG NGOAI

Sinh viên: Kính thưa quý thầy cô em xin phép được thắc mắc câu này như sau: Ở bệnh nhân chỉ đề kháng 1/4 hạ sườn (P) thì em chẩn đoán loét dạ dày không chẩn đoán thủng dạ dày có được không ạ.

Bệnh nhân đau cấp đột ngột ¼ trên bụng phải 6 giờ, mức độ nhiều. Tiền sử đau thượng vị. Khám bụng: ấn đau & đề kháng ¼ trên phải, ¼ dưới phải ấn đau ít → nên về lâm sàng phải nghĩ đến thủng dạ dày/loét dạ dày để làm cận lâm sàng chẩn đoán xác định & không bỏ sót thủng dạ dày. (Nếu chỉ nghĩ đến loét dạ dày thì để chẩn đoán xác định phải làm nội soi dạ dày, mà nội soi dạ dày trên BN bị thủng dạ dày sẽ làm nguy hiểm thêm cho BN).

Sinh viên 1: Kính thưa quý thầy cô, em xin thắc mắc về đáp án "XQuang ngực thẳng" trong phần đề nghị CLS cho chẩn đoán Thủng dạ dày như sau: Trong sách Bệnh học Ngoại khoa tiêu hoá- Bài Thủng ổ loét dạ dày tá tràng, tr38-39 về phương tiện chẩn đoán hình ảnh không hề đề cập đến vai trò của XQuang ngực thẳng. Theo em, các cận lâm sàng còn lại đã đủ cho chẩn đoán phân biệt Thủng dạ dày, đáp án XQuang ngực thẳng không nên được tính điểm, mà tính toàn bộ 0.375đ cho đáp án XQuang bụng đứng không sửa soạn

Trong cận lâm sàng để chấn đoán xác định thủng dạ dày thì lí tưởng là chụp x quang bụng đứng không sửa soạn, nhưng trên thực tế lâm sàng nhiều trường hợp chụp ngực thẳng cũng thấy hơi tự do dưới cơ hoành, vì vậy bộ môn cho 0.125đ để cho những sinh viên chỉ ghi x quang ngực thẳng vẫn được điểm.

Sinh viên 2: Kính thưa quý thầy cô, em xin thắc mắc về ý Lipase trong Viêm tụy cấp: Theo em được biết nhiều bệnh viện tuyến tỉnh, kể cả một số Bệnh viện Y6 có thực hành lâm sàng (như BV Bình Dân, BV Nhân dân Gia định), cũng không có làm xét nghiệm Lipase máu. Lipase máu tăng đồng thời Amylase máu, nhưng tăng kéo dài hơn. Trong tình huống này BN nhập viện vào giờ thứ 6, nên theo em tình huống này đề nghị làm chỉ Amylase và chẩn đoán hình ảnh là đủ, và phù hợp hoàn cảnh của đa số BV thực hành. Vì vậy, em mong Bộ môn không tính điểm cho đáp án Lipase, mà tính điểm toàn bộ cho đáp án Amylase máu.

Về xét nghiệm trong viêm tuy cấp thì amylase là xét nghiệm kinh điển, nhưng cũng có trường hợp viêm tuy cấp mà amylase bình thường, còn lipase thì đặc hiệu trong viêm tuy cấp & cũng nhạy hơn amylase, tăng trong vòng 4-8 giờ sau khi có triệu chứng. Vì vậy cả hai xét nghiệm này đều có giá trị & bổ sung cho nhau trong các trường hợp viêm tuy cấp. Tuỳ điều kiện của từng bệnh viện trang bị đủ hay thiếu nhưng kiến thức của người thầy thuốc thì phải đầy đủ, vì vậy BM cho xét nghiệm amylase 0.125đ & xét nghiệm lipase 0.125đ, để sinh viên có kiến thức tốt hơn thì điểm cao hơn.

Sinh viên 3: Kính thưa quý thầy cô, em xin thắc mắc về ý đề nghị cận lâm sàng của Câu 1: khi ban đầu chúng em đã đề nghị một cận lâm sàng cho chẩn đoán sơ bộ hoặc chẩn đoán sơ bộ đứng trước, thì khi đến chẩn đoán phia sau em không ghi lại cận lâm sàng đó lần nữa. ví dụ: chẩn đoán sơ bộ số 1 của em là viêm túi mật: khi đã đề nghị CLS siêu âm bụng rồi thì em không đề nghị CLS này ở chẩn đoán sơ bộ số 2 của em là viêm tụy cấp vì em đã có siêu bụng rồi. và

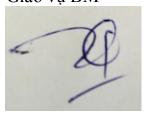
trên thực tế lâm sàng, khi chúng em làm một bệnh án thì cũng sẽ không ghi 1 CLS 2 lần cùng 1 thời điểm. em xin bộ môn xem xét trường hợp này

Về chỉ định cận lâm sàng để chẩn đoán: Bộ môn đã chủ trương, nếu sinh viên ghi đầy đủ cận lâm sàng trong chẩn đoán sơ bộ hay chẩn đoán đầu tiên thì được tính điểm trong các chẩn đoán sau (không cần ghi lặp lại).

vấn đề thứ hai em muốn hỏi là, trong các chẩn đoán như viêm túi mật cấp, viêm đường mật, viêm tụy cấp: các cận lâm sành đưa ra chỉ đủ cho mục đích chẩn đoán xác định bệnh. còn trong thủng tạng rỗng: CTM và CRP không giúp chẩn đoán xác định có thủng tạng rỗng hay không và cũng không giúp ích cho chẩn đoán phân biệt hay phân độ, nên em nghĩ CTM và CRP không nên được tính điểm mà tính điểm cho XQ bụng không sửa soạn, xin bộ môn giải đáp giúp em, em xin cảm ơn ạ!

Trong các chẩn đoán viêm túi mật, viêm đường mật hay thủng dạ dày thì đều cần xác định có nhiễm trùng hay mức độ nhiễm trùng nên đều cần CTM, CRP; vì vậy các xét nghiệm này đều cần thiết.

Bộ môn Ngoại, ngày 13 tháng 09 năm 2021 Giáo vụ BM

ThS.Pham Hữu Thông